För 450 år sedan lönnmördades 3000 protestanter i Paris: Bartolomeinatten!

Idag (24 augusti 2022) är det sex månader sedan

Ryssland startade sin blodiga och orättfärdiga invasion av Ukraina. Detta som ett resultat av en despots maktlystnad och dennes svärmiskt imperialistiska strävan att återupprätta ett forntida ryskt imperium. Liknande händelser upprepas gång på gång i historien, fast i olika skepnad och olika delar av vår värld.

Och idag för exakt 450 år sedan ägde en stor massaker rum på franska protestanter (hugenotter) i Paris. Massakern inleddes på natten till den katolska helgondagen *Bartolomeusdagen*. Detta skedde även i samband med bröllopet mellan Henrik av Navarra och Margareta av Valois, syster till kung Karl IX av Frankrike. Även här var det maktlystna despoter som höll i bilan.

När nyheten om massakern av protestanterna nådde påven i Rom, blev det glädjefest i staden. Den franske författaren *Puaux* beskrev detta med orden:

> ”Kanonerna dånade och påve Gregorius XIII lät slå en medalj. Det *Te Deum* som på hans befallning sjöngs under Petruskyrkans valv, medan Loires, Seines och Rhones vågor förde med sig protestanternas lik, var en djävulsk konsert.”

Författaren *Marie-Henri Beyle*, mer känd under författarnamnet *Stendhal* skrev:

> ”Det finns sålunda en plats i Europa, där mord offentligt hedras. Det är onekligen svårt att förstå hur någon kan vara ofelbar [påven] i det som rör sedeläran [moralen] och samtidigt förhärliga lönnmord på oskyldiga människor. Borde inte det moraliska samvetet förbjuda både teologer och apologeter att på något sätt rättfärdiga eller urskulda sådana

ogärningar?”

Wikipedia beskriver massakern så här:

> Den utlösande faktorn till massakern var attentatet mot amiral Gaspard de Coligny, en protestantisk adelsman som var rådgivare till Karl IX. Attentatet följdes av en massaker på amiralens anhängare. Händelsen var kulmen på långvariga politiska konflikter i Frankrike och en av många brickor i inbördeskriget.
>
> Det var Karl IX:s mor, Katarina av Medici, och flera höga ämbetsmän som låg bakom lönnmordsförsöket på Coligny. Katarina, som hade valt katolikernas sida i religionsstriderna, befarade att Frankrike i förbund med England och tyska protestanter skulle starta ett krig mot det katolska Spanien och hon ville därför röja Coligny ur vägen. Attentatet misslyckades, men protestanterna hotade med hämnd om inte rättvisa skipades omgående. Katarina av Medici, som utövade stort inflytande på sin son, Karl IX, tvingade då sin son till att samtycka till blodbadet på protestanterna, genom att få sonen att tro att det förelåg ett hot mot hans liv.
>
> Blodbadet inleddes vid tretiden på morgonen den 24 augusti 1572. Kyrkklockorna började plötsligt ringa och det var signalen till att massakern skulle inledas. Hertigen av Guise och hans män mördade Coligny i hans bostad och uppmanade sedan massorna att döda alla protestanter och att det var kungens order.
>
> Mellan den 24 och 29 augusti utspelade sig fruktansvärda scener på gatorna i Paris och mördandet av protestanter spreds även till landsorten. Så många som 3 000 människor skall ha mist livet bara i Paris och totalt räknar man med cirka 10 000 dödade hugenotter.
>
> Händelsen, som fick genomgripande politiska konsekvenser, hälsades som en seger av de katolska länderna och kung Filip II av Spanien skall ha yttrat att "Detta är den största glädjen i mitt liv". Påven Gregorius XIII anordnade en tacksägelsegudstjänst och framförde sina gratulationer till Katarina av Medici. Karl IX däremot drabbades av svåra samvetskval och lär ha utropat: "Vilka onda råd har jag icke följt! O min Gud, förlåt mig!".
>
> Slut på citat från Wikipedia

Vad kan vi lära av denna historiska händelse? Det tål att funderas över...

/Lennart